

Verslag Algemene Ledenvergadering Sociaal Werk Nederland

29 november 2017

Een ambitieus werkplan voor een uitdagend jaar, de notitie "Het nieuwe contracteren" en de uitkomsten van een quick scan onder leden over de kostprijs van sociaal werk: dat is in een notendop de opbrengst van de laatste ALV van 2017.

Agenda

Opening door Marijke Vos, voorzitter

Sociaal Werk Nederland 2018

- Jaarplan en begroting 2018
- Lobby voor de versterking van sociale basisvoorzieningen
- Discussie aan statafels: wat is er landelijk nodig voor lokale versterking van het sociaal werk in de sociale basis?

Inkoop sociaal werk door gemeenten

- Presentatie landelijke handreiking *Naar opgave- en gebiedsgericht inkopen in het sociaal domein*
- Presentatie resultaten quickscan onder leden over inkoop door gemeenten

Stand van zaken cao

- Stand van zaken
- Opvolging voorzitter onderhandelingsdelegatie na afscheid Jos van Nunen

Bestuurswisseling

- Voordracht en besluitvorming nieuw bestuurslid

Naar een inclusieve samenleving

Marijke Vos refereerde in haar welkomstwoord aan de enerverende [ochtendbijeenkomst](#) met onder anderen Kim Putters. 'Zijn pleidooi voor een nieuw sociaal contract sluit naadloos aan bij onze campagnes voor [Gouden sociale Gemeenten](#) en een sterke sociale basis. Ik ben gesterkt in onze missie voor een inclusieve samenleving. Ook de bijdrage van VNG-directeur Jantine Kriens werd door leden gewaardeerd. Marijke Vos: 'Zij stelde dat de overheid extra bureaucratie organiseert voor vooral die mensen die daar het slechtst mee overweg kunnen en er het meest van afhankelijk zijn. Juist voor die 20% van de Nederlanders moet er meer maatwerk komen, zei ze. En dat sluit precies aan bij de ervaringen van onze sociaal werkers.'

Ambitieuw werkplan voor een uitdagend jaar

'Het nieuwe regeerakkoord stelt gemeenten in staat iets meer te doen aan hun sociaal beleid,' stelde directeur Lex Staal. 'Voeg daarbij de gemeenteraadsverkiezingen en je

hebt de contouren van alweer een uitdagend jaar voor Sociaal Werk Nederland. Goed nieuws is dat we wekelijks diverse uitnodigingen ontvangen om aan te schuiven, mee te praten, mee te schrijven of mee te organiseren. Van de VNG, de G32, de P10, Divosa, ministeries, noem maar op.'

Een kanttekening daarbij: 'Als bureau zijn we maar met z'n twintigen, we hebben uw inbreng daarbij hard nodig. Samen moeten we het sociaal werk voortdurend op de kaart blijven zetten.'

Het nieuwe Kwaliteitslabel helpt daarbij. 'Maar alleen als u er zélf ook mee aan de slag gaat. En dat tempo mag best wat omhoog. Via een gerichte campagne met [filmpjes](#) en [artikelen](#) gaan we daaraan werken.'

Ondertussen groeit de werkgelegenheid in de branche. Lex Staal: 'Dat zien we terug in de loonstaten die u ons stuurt. Het lijkt alsof de sociale basis wordt herontdekt. Of zoals een wethouder vanochtend op de Gouden-Gemeenten-bijeenkomst tegen me zei: "Wonderlijk dat ik naar een belangenorganisatie moet gaan om inspiratie op te doen en te horen waarom ik goed bezig ben."'

Sluitende begroting 2018

Voor een sluitende begroting is ook in 2018 externe financiering nodig. 'Maar dat scheidt ook een band met partners en bakent af wat je wél en niét doet. En ja: € 600.000 is veel, maar het is deels al binnen en voor een ander deel hebben we een conservatieve inschatting.'

Ondertussen maakt Sociaal Werk Nederland de omslag van een brancheorganisatie naar een vereniging-3.0. 'Dat vraagt van de medewerkers andere vaardigheden. Dat faciliteren we in de begroting.'

Per acclamatie stemden de leden in met zowel het jaarplan als de begroting.

ting.

Leden over het jaarplan

Vervolgens gingen de aanwezige leden met elkaar in gesprek over het [jaarplan 2018](#) aan de hand van drie vragen:

- Welke actuele ontwikkelingen zijn belangrijk bij de uitvoering van het jaarplan?
- Wat moet prioriteit krijgen in de uitvoering?
- Hoe wilt u daarbij worden betrokken?

Als aanvulling op de vele activiteiten in dat jaarplan noemden leden onder meer:

- Graag extra informatie over hoe om te gaan met aanbestedingen.
- Wat kun je met Big Data in het sociaal werk?
- Welke voor- en nadelen kleven er aan nieuwe samenwerkingsconstructies als co-operaties en consortia?
- Aandacht voor validatie van het sociaal werk: nauwer samenwerken met onderwijs, lectoraten en leerstoelen.

Inkoop sociaal werk door gemeenten

Bestuurslid René Verkuijlen belichtte de inkoopontwikkelingen in het sociaal domein. 'Maar als we zeggen dat we werken aan een solide sociale basisstructuur past "markt-denken" daar eigenlijk niet bij. Tegelijkertijd heb je te maken met partijen die het sociaal domein wél zien als een markt, inclusief aanbestedingen en nieuwe aanbieders. In 2015-2016 hebben veel gemeenten nog "klassiek" ingekocht, maar in 2016-2017 zie je interessante experimenten (zie de Gouden Gemeenten); die "andere" manier van inkopen zal groeien.'

Naar opgave- en gebiedsgericht contracteren

Mede daarom heeft een aantal leden zich samen met adviseurs van Sociaal Werk Nederland gezet aan het schrijven van de handreiking [Het nieuwe contracteren](#). René Verkuijlen: 'Een hele kluif, maar al pratend hebben we ervoor gekozen om die notitie in te stellen als een proces, een reis die je samen met partners uitstippelt. Een goede dialoog kunnen voeren is minstens net zo belangrijk als inkooptechniek.'

Gezocht werd een inkoopstelsel:

- Waarmee je kunt sturen op de gewenste resultaten voor de burger.
- Dat de professional de ruimte geeft om te komen tot passende en goede dienstverlening.
- Dat bijdraagt aan vernieuwing en ontschotting, maar ook van continuïteit van de ondersteuning.
- Dat eenvoud bevordert.

Dat stelsel werd gevonden in het opgave- en gebiedsgericht contracteren. René Verkuijlen: 'Waarbij je voor een afgebakend gebied (regio, buurt, dorpskern) een maatschappelijk vraagstuk benoemt en daarvoor doelen en resultaten afspreekt.'

En om een misvatting uit de weg te ruimen: 'Daarvoor is niet per se een aanbesteding nodig. Ook buiten de Gouden Gemeenten zijn er goede voorbeelden van hoe je binnen een subsidieregime met prestatieafspraken kunt werken.'

Partnerschap is wél een wezenlijk kenmerk. 'We moeten ophouden allemaal voor onszelf een contract af te sluiten met de gemeente.'

Burgers zouden bovendien een prominere rol moeten hebben in dat proces. 'Betrek ze van meet af aan. Daar zijn tegenwoordig ook goede methoden voor.'

Dan nog vier noodzakelijke stappen: 'Formuleer een gemeenschappelijke visie, onderzoek hoe partijen aankijken tegen marktordening, definieer maatschappelijke vraagstukken en (zo mogelijk collectieve) oplossingen, en organiseer partnerschap met enerzijds de gemeente en anderzijds andere organisaties.'

Het plan is om begin 2018 een "diner pensant" te organiseren voor circa tien lidorganisaties en hun gemeenten (gezien de naderende verkiezingen liefst met directeuren sociaal domein) om een en ander inhoudelijk uit te diepen. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden bij Marcel Mathijssen: mathijssen@sociaalwerk.nl.

Quick scan

Lex Staal belichtte de resultaten van een quick scan over de kostprijs. Ruim 10% van de leden (65) heeft meegedaan. 'Die zeggen vrijwel unaniem dat gemeenten voorbijgaan aan de kostenstructuur. Het meest onder druk staan de kosten voor beroepskrachten, overheadkosten, innovatie en indexering. Een race tot the bottom dus.'

Bovendien gaan gemeenten over tot inbesteden. 'Vooral bij het maatschappelijk werk in het Jeugd domein.'

Mede daardoor doen steeds meer leden niet meer mee met aanbesteden. 'Omdat ze het voor die prijs niet kunnen doen. En dat alles grijpt erg in op de marktordening.'

Geen rooskleurig beeld dus. Lex Staal: 'Maar het helpt wel om te bepalen hoe we door moeten. Met opgave- en gebiedsgericht contracteren bijvoorbeeld.' Bovendien heeft Sociaal Werk Nederland bureau Berenschot gevraagd om de kostenstructuur objectief in kaart te brengen. 'Zodat we jullie een instrument kunnen geven bij onderhandelingen met de gemeente. Dat zou in maart 2018 klaar moeten zijn.' En hoopvol nieuws: de VNG heeft de alarmbellen gehoord; hun commissie Welzijn en gezondheidszorg heeft Lex Staal uitgenodigd voor hun vergadering.

Stand van zaken cao

Bestuurslid Annelies Bakelaar benoemde een aantal punten rond de nieuwe cao.

- De generatieregeling leeft onder leden. Op 20 december is daarover een ledenbijeenkomst van Sociaal Werk Nederland.
- Het functieprofiel sociaal werker: hoe nemen we dat op in het Functieboek? In januari 2018 gaan we daarover met leden in gesprek.
- Er komt een cao-app met steeds het laatste nieuws, bijvoorbeeld rond het loopbaanbudget. Verwachte lanceerdatum: maart 2018.
- Het derde WW-jaar blijft onderwerp van gesprek.

Jos van Nunen is gestopt als voorzitter van de onderhandelingsdelegatie. De leden bedankten hem voor zijn jarenlange inzet. Johan Brongers neemt waar totdat er een vervanger is gekozen.

Cao-FCB

Lex Staal: 'Het FCB is toe aan een 3.0-versie. Niet meer een top-down-organisatie, maar gevoed vanuit de drie deelnemende sectoren, met een toezichthoudend bestuur.'

Zo'n omvorming vraagt tijd, en daarbij past een cao voor drie jaar. 'Met behoud van dezelfde afdrachtpremie: '0,0866%.'

Nieuw is een arbeidsmarkttafel. 'Waarin in ons geval Sociaal Werk Nederland en de vakorganisaties los van de cao de problemen in het arbeidsmarktgebied signaleren en oplossingen aandragen. Jaarlijks krijgen die tafels een onderzoeksbudget.'

Hoewel het bijbehorende document wat laat aan de leden was toegestuurd stemde de vergadering per acclamatie in met de voorgestelde veranderingen.

Bestuurswisseling

Per 1 april 2018 verlaat Anja Aaldering het bestuur van Sociaal Werk Nederland. Omdat er voor die tijd geen ALV meer is, namen de leden vandaag vast afscheid van haar.

Marijke Vos: 'Anja was jarenlang lid van ons bestuur, onder meer als woordvoerder en pleitbezorger van kleinere organisaties. En de laatste jaren heeft ze zich veelvuldig ingezet voor de versterking van de kwaliteit, onder andere met het Kwaliteitslabel.'

Als opvolger werd Jeanny van den Berg voorgedragen, bestuurder van de stichting WIJindhoven. Marijke Vos: 'Voor ons als bestuur is het interessant iemand vanuit een wijkteamorganisatie in de gelederen te hebben.' Ook hier stemden de aanwezige leden

daar per acclamatie mee in. Op 1 april treedt Jeanny van den Berg dus aan als bestuurslid.